

"UKRAINIAN LABOR NEWS"

Printed and published tri-weekly by the Workers and Farmers Publishing Association, Limited, a joint stock company, incorporated under the laws of Manitoba, at its head office and place of business, at the corner of Pritchard Avenue and McGregor Street in the City of Winnipeg, Manitoba.

Subscription per year \$4.00

Telephone: 51 465

"УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТИ"

газета для робочого людю — виходить три рази на тиждень: у вівторок, четвер і суботу.

Видає Робітничо-Фармерське Видавниче Товариство, інкорпороване в Манітобі. Редакція, адміністрація і друкарня містяться в Укр. Роб. Домі, на ринку вулиць Прічард і Макгрегор, у Вінніпегу, Ман.

Передплата на рік \$4.00

Адреса: UKRAINIAN LABOR NEWS, Cor. Pritchard Ave. and McGregor St., Winnipeg, Man., Canada.

ПРОВІНЦІОНАЛЬНІ ВИБОРИ В МАНІТОБІ

"Фармерський уряд" Брекена провінції Манітоби проголосив, що вибори до провінціального парламенту відбудуться 28. червня ц. р. Отож за місяць будемо мати вибори. І то ще й не "ліси", але з пивом. Бо в той самий день відбудеться голосування над долею пива в Манітобі: чи можна буде продавати його флашками, чи шклянками.

Вибори, ще й лише провінціоніальні, не така вже важна подія в житті працюючих. Відбудуться тільки деяка переміна в посылках, може в партіях, а решта все остане на своєму місці. Попередню відбудулася боротьба у виборах переважно між двома партіями: консервативною й ліберальною. Тепер їх відіхнула на задній план Юнайтед Фармерс оф Манітоба. Але відіхнула їхніми власними руками. Бо по суті тою фармерською організацією руководять ліберальні та консервативні політики, які побачили, що коло старих партій їм нема чого триматися.

За цими організаціями йде Незалежна Партія Праці, яка також виставила кількох своїх кандидатів і яка майже тільки підчас виборів проявляє ознаки життя. В минулому парламенті вона мала чотирох своїх послів, які ставили опозицію урядові Брекена "остільки, оскільки" ненарушувалося львівнянство й не більше.

Взявши на увагу роботу останнього парламенту та сучасну загальну ситуацію в провінції, то значних змін не передбачається. Але є одна річ в сегорічних манітобських парламентарних виборах, про яку на цьому місці скажемо кілька слів.

КОМУНІСТИЧНА ПАРТІЯ КАНАДИ ПОСТАВИЛА СВОГО КАНДИДАТА.

В сегорічних манітобських провінціоніальних виборах Комуністична Партія Канади бере участь із своїм власним кандидатом. Її кандидатом є т. Яків Пенер, старий партійний член, один з основоположників компартії у Вінніпегу. Кандидатує т. Пенер в місті Вінніпегу і компартія виступає самостійно — як і в минулорічних міських виборах.

Вінніпегське робітництво, що прислухається до голосу компартії, не раз вже йшло солідарно за її кличами. Партія сама по собі своєю енергійною боротьбою засвідчила також свою стійкість і завзятість. Бо кожний раз, вступаючи у вибори самостійно, вона попадала під перехресний вогонь всіх партій і груп. Коли всі вище згадані партії у виборах полемізували одна з другою, то як доходило до компартії, то тут вони в унісон силали на неї громи. Надто не люблять пани й ті, що плентаються за ними в хвості, виразних класових клівів компартії, з якими вона виступає в передвиборчій кампанії. Не люблять там, що ці кліві відкривають працюючим очі на господарку батьків старих партій, показують, хто стоїть за їх плечима й кому вони служать.

Однак, правду кажучи, компартії приходить також докласти всіх зусиль, щоб не лише відбивати атаки капіталістів та їх прислужників, але щоб повести агітацію серед працюючих за своїми кличами. Буржуазні партії мають гроші на агітацію, вони засипають виборчі округи листівками, відзовами, у них цілі хмари агентів, що снують вулицями й хатами від хати, у них величезні плакати порозвішані по стінах, полотна, у них в кожній дільниці міста офіси і т. ін.

Компартія, що є організацією найбільшій верстви працюючих, щоб протиставити опір цій агітації, мусить і собі видавати виборчі бюлетені, леточки, провадити писемну й усну пропаганду. А для цього треба грошей. Вінніпегське членство компартії, яке кожного року бере участь у міських виборах і на плечі якого падає цілий тягар виборчої кампанії, не є в силі фінансувати як слід кампанії. Тимчасом перемога компартії хоч би в міських чи провінціоніальних виборах в одному місті чи провінції є перемогою компартії в цілій країні.

Тому цього року вінніпегський Центральний Міський Комітет Компартії Канади звертається до загального членства компартії та до симпатиків і братніх організацій з закликом — допомогти йому фінансово в цих виборах. Центральний Виконавчий Комітет в Торонто дав поклик також і від себе та одночасно переслав 50 доларів. Це є початок. Хай-же слідом Ц.В.К. підуть всі партійні групи й допоможуть своїм вінніпегським товаришам розвинути широку кампанію та під чисто класовими кличами вибрати до манітобського парламенту кандидата Комуністичної Партії Канади т. Я. Пенера.

МИХАЙЛО ЛОЗИНСЬКИЙ ПЯТНУЄ ПЕТЛЮРІВЦІВ.

На шпальтах джерзиської "Свободи" з 18. травня вмістив довгу статтю Михайло Лозинський, званець "міжнародного права", як це він часто любить сам себе називати. Своєю статтю М. Лозинський починає таким вступом:

"Я вже не раз мав нагоду виступати в "Свободі" проти політїоні Петра й описів його наступника Андрія Лівницького, вказуючи на те, що та політїоні виходить на користь Польщі й Румунії, який Петелора й Андрій Лівницький відступають загарбаним українським землям, а також на користь Росії, бо коли-б наслідком інтересів чужих держав у Радянському Союзі впадала радянська влада, то се вийшло б на користь відбудуванню "єдиної невідомої Росії".

Далі у своїй статті М. Лозинський наводить всі дані про продажну політику петлюрівців "дипломатів", що ми їх подавали в минулому числі "У.Р.В.", зазначаючи, що ці документи продажності Лівницького, Токаржевського і ин. петлюрівців вмістили повністю такі газети: відеська "Дер Абенд", ковенська "Літауше Рундшау", львівська "Рада", "Український Прапор" і "Українські Вісти". Навіщо всі головні дані з

цих документів, цифри тих тисяч доларів, марок, франків, стерлінгів, що за них петлюрівщина продає Україну частинами Польщі, Румунії й тому, хто більше дасть, Лозинський каже:

"Так вибрав я що найбільшійше для характеристики політїоні Андрія Лівницького і т. о."

Що Польща й Румунія дають гроші на сю політику, се зрозуміле. Се — заплата за відступлення західно-українських земель — Польщі, за відступлення Бессарабії й Буковини — Румунії.

Що Польща й Румунія роблять Андрієві Лівницькому і т. о. протекцію у Франції й Англії, се також зрозуміле. Адже треба показати, що "Україна піде з Польщею й Румунією проти Радянського Союзу".

Окрему увагу треба звернути на становище Англії. Вона очевидно рада би як найбільше пошкодити Радянському Союзові і підірвати всякого, хто йому шкодить. І тому дала Андрієві Лівницькому і т. о. 1.000 фунтів стерлінгів. Але коли ті заговорили про гроші на утворення "української армії" — очевидно, поза границями України, бо на Україні вони її створити не можуть, — хитрі і практичні Англії дали їм відповідь, яка на перший погляд виглядає дуже поважно, а в дійсності є кличом: "Утворіть армію на Україні, а тоді вам допоможемо!"

Думаю, що листи Андрія Лівницького і т. о. в зв'язку з їх політикою говорити самі за себе. Що та їх політика для України крайнє шкідлива, а яке значення на вступі цієї статті. Зрештою Польща й Румунія не дають грошей з любови до України. Французі й Англії — також ні".

Подаючи те, що каже про петлюрівців М. Лозинський, який має також змогу зблизька спостерігати їх роботу (Лозинський перебуває в Празі), ми вважаємо, що наші коментарі до цього будуть цілком лишні.

НА ЗЕМЛІ МИР І... РОЗЗБРОЄННЯ.

Уривок з доповіді народного комісара військових справ Радянського Союзу Ворошилова на всесоюзному з'їзді рад.

Небагато цифр, що їх я за раз наведу, каже т. Ворошилов, цілком і повнотою підтверджують факт безупинного зросту озброєнь. Військовий бюджет 4-ох світових держав — Англії, Франції, Італії і Злучених Держав в 1913 р. перед війною був трохи менший від 1 мільяра доларів (993 мільйонів). В 1926 р. бюджет цих 4 держав зріс до 1 мільяра 768 мільйонів американських доларів, збільшився майже на 80%. Зуходило військо цих 4-ох держав в 1913 р. мало 1,413,000 осіб, а зараз військо цих країн збільшилося до числа 1,821,000.

Дев'ять літаків в 1913 р. у всіх цих 4-ох державах було 150, а зараз їх є 3,550. Треба звичайно, сказати, що авіація розвинулася тільки підчас війни. Однак, наведені цифри про кількість літаків не дають повної картини зросту авіації. Необмежені виробничі можливості, що їх має ціла низка держав Європи й Америки в царині авіаційної промисловості, а також надзвичайний розвиток експериментальної й конструкторської роботи і наявність резерву й запасу готових літаків, безперечно, свідчать про безупинний зріст засобів повітряної оборони.

Якщо ми звернемо увагу на те, що діється зараз у галузі морських озброєнь, то ми побачимо ту-ж саму картину. Не зважаючи на постанову Вашингтонської конференції про скорочення озброєнь, вірніше — врегулювання морських озброєнь на підстав певного співвідношення між державами в часі будівництва лінійних кораблів, морські бюджети не зменшуються. Держави, що брали участь у Вашингтонській конференції, зараз, всупереч усім урочистим заявам про мир, збільшують свої морські сили. Замість спорудження тяжких пароплавів, будівництво, яких обмежено у Вашингтоні, держави завзято почали будувати легку флоту — крейсери та підводні човни.

Дуже показові дані про зріст воєнно-виробничих можливостей найбільших держав — Франції, Злучених Держав, Англії й Японії. Воєнно-виробничі сили Франції, порівнюючи з 1917—1918 р.р. зростає на 50—60%, Злучених Держав на 40—50%. Зріст озброєнь відбувається не тільки в 4-ох великих, згаданих мною країнах, але в однаковій мірі він відбувається і в державах меншого розміру, зокрема в тих, що з нами безпосередньо межують. Загальне число армії суміжних з нами держав — Фінляндії, Естонії, Латвії, Польщі й Румунії — складало в 1923 році 479,000, а до 1927 року армії цих держав збільшилися до 556 тисяч.

Загальна кількість воєнних (фашистських союзів), що фактично нічим не відрізняються від організованих армій у цих країнах, з 295,000 у 1923 році збільшилася до 715,000 членів у 1927 р. Число літаків у тих же державах в 1923 було 250, а зараз 570 (мова йде тільки про дієві літаки, а не про резервні й запасні). Крім того, і Польща й Румунія за цей час збільшили свої воєнно-виробничі можливості у два-три рази. Таким чином, ми спостерігаємо, що не тільки великі, але й малі держави гарячково готуються до війни. Це безперечний факт.

ВАША ПАРТІЯ КЛИЧЕ ВАС.

Відзва Українського Головного Агітпропкому К.П.К.

Робітники й робітництво! Чи чуєте ви голос своєї боєвої революційної організації, Комуністичної Партії Канади? Чи чуєте, як кличе вона вас в свої ряди? Та не тільки кличе, але й каже чому ви повинні стати її членами, чому мусите скріпити її ряди, розвинути її активність, поширити вплив, та закріпити провід в робітничому русі.

Довгий час стояли ви близько нас, партійців, працюючи плече в плече разом з нами, допомагали нам в партійній праці, тишилися успіхами, гордились безкомпромісовою тактикою, а часами починали уважати й себе за партійного члена, тільки... досі ним фактично не стали. Ви задовольняєтесь ролюю симпатика. І як довго ним будете? Симпатиків партія також цинить й шанує, але вона краще бажає мати вас членами. Коли-б партія не мала дійсних членів, тільки самих симпатиків, то не було-б і партії.

Хто-ж з нас, робітників, не бачить і не відчуває конечної потреби революційної партії в теперішню добу зростаючих

класових антагонізмів та класової боротьби.

Капіталізм, що в останній світовій війні зрушився зі своїх основ, старается віднайти давно рівновагу й силу коштам дальшого приниження й зубожіння робітничої класи. "Демократія", за врятування якої десять мільйонів робітників стратило життя, відлачується робітникам нечуваними домі прересіями. Вона приносить їм до шаленого поспіху при праці, зриває заробітну платню, продовжує години праці, розгромає їхні організації, насаджує широкую систему шпїонажі й провокації, тероризує на кожному кроці. А ціл тут одна: знищити хоч-би найменший прояв та засіб опору серед робітництва та перетворити їх в німу робочу худобу.

І коли це діється, на обрїю показуються чим раз чорніші воєнні хмари. Небезпека ноля світової війни ніколи не була так великою, як зараз. Імпериалістичні дипломати, сховавшись за спину Ліги Націй, з найбільшим поспіхом готуються до нових кровавих

операцій, тільки на більшу скалю, чим попередня. Чим пояснити гарячкове будування нових воєнних кораблів, воздушної флотії, збільшення армій, винаходи нових трійливих газів після того, як закінчилась "війна за мир"? Чим пояснити провокаційне поводження до одинокої в світі робітничо-класової держави, Радянського Союзу (Пекін, Лондон)?

Капіталізм, дїпнявши найвищого шабля свого розвитку, опинився перед суворим й немовлимим кінцем свого панування. Він дусється в своїй власній шкірі противоріччя й кидается в передсмертних судорогах на всі сторони, щоб якнайдалше відтягнути катастрофу своєї смерті. Чи можемо ми, робітники, дивитись на це обоятою й не дати бути тільки "симпатиками" революційного руху? Чи можемо ми гаяти дорогі час на дрібні й дещевенські балаччі?

Прийшов час, де рішається доля нашого майбутнього. В нас чисельність, але розпорошеність й невідготованість до рішучого бою. В них, як і в стисла, сильна організованість. В їхніх руках апарати за допомогою яких вони потраплять кинуті проти нас, робітників, всю свою збройну силу. Вони можуть здусити нас тільки нашими власними руками. Що-ж маємо ми зробити, щоб могли протистояти цій страшній силі наших ворогів? Соціал-демократія провалилась на всіх фронтах в 1914 р. й від тоді стало котиться в пропасть. А.Ф.П. стала явно по стороні капіталістично-імперіалістичних інтересів. Ріжні політичні течії гнутьсь мов лози перед бурєю кристалізуючихся змагань обох ворожих таборів. Клявоє співробітництво, це прибіжище саабодухів і здорово думаючий робітник в него вже давно не вірить.

Що-ж залишається для нас? Комуністична Партія!

Комуністична Партія Канади, як складова частина Комінтерну, це одинока зброя, що залишається для всіх свідомих членів працюючої класи. Вона стоїть на сторожі класових інтересів робітництва й сімло та завзято провадить робітництво до певної й ясно означеної мети. Вона не хилиться, не гнеться перед брутальною силою ворога, не проповідує утопії, відкидає з найбільшою відразою всяке співробітництво з ворогом, а кличе його до остаточної боротьби, боротьби не тільки за остаточні цілі в майбутньому, але за повсякденні інтереси робітництва. Вона проповідує боротьбу за шоденні інтереси робітництва, щоб в цій боротьбі поліпшити стан робітництва. Вона бере участь в парламентах та других установах, щоб їх використати для освідомлення широких робітничих мас. Вона буде трейд-юні, щоб цим робом зв'язати ті робітничі кружки, яких не можна зв'язати нішими організаціями, та перемінити їх в дійсне зняряддя класової боротьби. Компартія відкидає стару шаблонну тактику боротьби, а засвоює собі легкість і гнучкість її, примінюючи до всіх тих, котрих загально називається "інтелігентами".

Комуністична Партія Канади, що все й всюди показала правильність своєї політики, кличе зараз всіх свідомих робітників і робітниць, фермерів і фермерок, в свої ряди. Відгукніться на цей поклик сейчас! Забудьте ролю симпатиків, а станьте дійсними, активними членами одинокої революційної політичної партії робітничої класи. Ваша партія чекає Вас! За Головного Українського Агітпропкому К.П.К. В. Босоч, секр.

РОЗМОВА ПРО ОДНУ ДУЖЕ ЗАПЛУТАНУ СПРАВУ.

(Малій фейлетон.)

Був того дня дуже поганий дощевий день. Дуже півничий манітобський вітер. Дощ періщить по шибках, як з кулемета (хоч я в життю не чув ще, як кулемет періщить).

В такий день носа на двір не показуй.

В такий день Диків парк світить пустою й гниє Якиміщаків сїно.

В такий день виборчі "ейдженти" сидять дома й підраховують неголосуючі голоси.

інтелігентов... "Пропадай душа без сповіді святї!"

Знищайть більшовики інтелігенцію й ні освіти тоді, ні озбразовання і ніякого тобі урівня між народом. Навіть кандидатом у виборах нікого буде поставити.

Тяжкі думи снуються в інтелігентній голові редактора й не чувся він, як двері відхилилися а на порозі став більшовик озброєний від ніг до зубів...

— Редактор плигнув на стї і став в оборончу позицію.

Тож не диво, що в такий день редактор-інтелігент писав і раз за разом повторяв:

"Під освіченим народом розуміється той народ, в котрім є як найбільше освічених людей."

"Щоб якийсь народ міг називатися освіченим, потрібно, щоб в тім народі було як найбільше освічених людей."

"Висший уровень освіти народу залежить від того, оскільки більше в тім народі є одиниць з високим освітнім."

А дощ як з кулемета періщить по шибках вікон (хоч я не чув ще, як кулемет періщить). Манітобський дощ. Півничний вітер його підганяє. Заплакалися шибки дуфреневської редакції.

Плачуть вони ясными словами греко-православними, бо чорна година приходить на інтелігенцію... Більшовики "ножі святїя"... А дощ періщить...

Тяжко на серці редакторів-

ви хребта зломите.

— Дякую, мені не привикаєти...

— В такій позиції й світ вам може увялятися до гори ногами...

— І тим не турбуйтеся. Кар'єра-ж моя вам відома: соціал-демократія - Атабаска - петлюрія - Тарнов - Хшанів - автокефалія... Привик до всяких позицій і поглядів. Ось ви краще скажіть, чого вам треба?

— Чого мені треба? Бачите, вибрався я по вашій рецепті на полювання за інтелігентами... Так поділяла на мене ваша стат-т-тя на тему "бий буржуїв та інтелігентів".

— Це, прошу вас, не я так писав... Тоб-то... я писав... що більшовики так кажуть...

— Добре, добре, я розумію... І прийшли мене бити?

— Ні... Хіба-ж ви інтелігент?

— Я?... Так... Ні, ні...

— Бачу по вашій позиції — що ви й без конячих окулярів приспособилися дивитися на світ.

— Так, чого-ж ви прийшли?

— Прийшов за поясненнями...

— Радий служити...

— Ви у 18-му числі пишете: "Вистарити нові податки на спис українських лікарів, адвокатів, інженерів, попов, учителів, одним словом на всіх тих, котрих загально називається інтелігентами"...

— Так, так... Здається писав я таке... Бачите, така погана погода...

— А в 19-му числі ви вже пишете:

"Інтелігентність" є поняття плинне, змінне, неустале. Годі означити якимсь точне правило щодо того, де кончиться "інтелігентність", а зачинається "інтелігентність".

— Так, так... здається, що й я таке писав. Це вже як почало випогодуватися...

— А далі ви пишете:

"Говориться не раз навіть про пса, або коня, що се інтелігентний пес, чи кінь"...

— Писав я й таке, кажете? Гм... певно знову дощ падав... Ах, що та слота з чоловіком виробляє...

— Це-ж ви писали в одному числі. І писали ще, що хлібороб, муляр, шевць також інтелігент.

— Хіба-ж ви, більшовики, проти того?

— Ні, ми не проти, але мені з тої вашої писанини неясно: докажите, що більшовики кажуть "бий інтелігентів" і тут-же кажете, що інтелігентами є не лише адвокат, лікар, піп, але й собака, кінь, хлібороб, муляр, шевць, Леніц, Троцький, Попович, Шатувальський, Шевченко, Форд... Отже кого тепер мають бити більшовики?

— Га? Кого? Ото вже мені клопіт з вами... Ну, справді, кого-б тепер мали бити більшовики? Певно такі інтелігенти.

— Але-ж слухай ти, дволика породе: сам-же кажеш, що інтелігентами є не тільки професори, попи, пси, коні та учителі, але й хлібороби, мулярі, шевці, а навіть більшовицькі провідники. Так кого-б після твоєї думки мали-б більшовики бити: адвокатів, лікарів, попов, псів, коней, робітників, чи самих себе?

— Редактор ворохнув загрозило гарматою, але не відповів. Він тільки лупав своїми подвійними очима, а язик його прилип до піднебіння.

— Ну, чому не відповідаєте?...

— Я вже краще напишу вияснення в дальших числах — промирив він півголою...

— Добре, я чекаю... сказав більшовик. — Коли будете писати, то не забудьте додати про те, як то з народної інституції вилетів через шибку один вашої породе "інтелігент".

Вилетів від патріотичного кулака, а не від більшовицького. Хай люде знають, хто бє інтелігентів.

— Напиш-ш-ш-у-у — прошипи таємничо редактор. Більшовик вийшов...

Дув манітобський півничний вітер. Дощ перілив по шибках дуфреневської редакції як з кулемета. Шибки плакали якими греко-православними словами... Плакали по рипишному виясненню справи... А ле-ж, прошу, сїдайте, по людськи, бо ще поки що буде —

Куркуленко.